

були змушені працювати за кордоном. Для майбутнього України доцільно, щоб якнайбільше українських студентів навчалися у європейських університетах.

3. В Європейському Союзі відпрацьовано механізм забезпечення соціальної справедливості, домінування середнього класу, який забезпечує суспільну стабільність і співпрацю суспільних груп, сприяє подоланню різкої поляризації між бідними і багатими.

4. В Європі найкраще ставлення до екології і розвивається взаємно корисний симбіоз людини і природи. Європа глибоко усвідомила, що де добре для природи, там добре і для людей [1, с. 129].

Реалізація міжнародної правосуб'єктності, іншими словами – державний розвиток України в царині міжнародних контактів і діяльностей, передбачає: чітку концептуальну визначеність зовнішньополітичного курсу; достатньо розроблену законодавчу базу; системно організовану, цілеспрямовану і послідовну роботу щодо втілення в життя визначеного політичного курсу.

Інтеграція України до Європейського Союзу означає більше, ніж бути просто членом найуспішнішої на сьогоднішній день міжнародної міжурядової організації. Членство України в Європейському Союзі відкриває нові політичні та економічні можливості і перспективи, знизить рівень фінансових ризиків, поліпшить інвестиційний клімат. А це, у свою чергу, сприятиме активізації всіх напрямків державного розвитку України.

Список використаних джерел:

1. Демчук П. О. Міжнародні відносини та проблеми євроатлантичної інтеграції : навч. посіб. / П. О. Демчук. – К. : ППП. – 264 с.

2. Євроатлантичне співробітництво та європейська інтеграція України: навчальний посібник / [Деменко О. Ф., Калениченко] /

3. Міжнародні відносини і зовнішня політика України : підручник / [Деменко О. Ф., Демчук П. О., Зубов О. Я. та ін.]; під ред. Пошедіна О. І. – К. : НУОУ, 2011. – 364 с.

4. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування : навч. посіб. ; за ред. Л. В. Губерського / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко. – К. : Знання, 2013. – 751 с.

Становлення та розвиток національної правової системи України в умовах європейської інтеграції

Пачевська В.І., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Лазаренко Л.А.*

Українська національна правова система формується в складних умовах. Це пов'язано як з відсутністю державної незалежності протягом значних періодів своєї історії, так й з геополітичним положенням України та ідеологічним впливом на українське суспільство досить протилежних за змістом європейських та східних концепцій.

Після здобуття незалежності в 1991 р. почалося формування самостійної правової системи, що стало одним з проявів народного та державного суверенітету, спрямованим на задоволення інтересів українського суспільства. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року обґрунтував утворення самостійної української держави, зокрема, продовженням тисячолітньої традиції державотворення на Україні [4, с. 46-47].

Окремим аспектом, що характеризує правову систему України є її інтеграція у Європейське Співтовариство. Україна набула повноправного членства у Раді Європи в 1995 році, прийнявши Закон «Про приєднання до Статуту Ради Європи». Наша держава взяла на себе зобов'язання підписати та ратифікувати низку міжнародно-правових угод та конвенцій, а також реформувати відповідно до європейських принципів національну правову систему. Зокрема, з 1991р. по 2012 р. між Україною та ЄС було укладено близько 216 угод, листів, протоколів, меморандумів та інших документів міжнародно-правового характеру. Ці документи стосуються інтелектуальної власності, охорони довкілля, технічної допомоги, безпеки, розвитку фінансових відносин, боротьби з відмиванням грошей, співробітництва в галузі енергетики та енергозбереження та ін. На сьогодні приблизно 120 з них втратили чинність.

Протягом десятиріччя Україна виконала взяті на себе зобов'язання: ратифіковано Європейську хартію місцевого самоврядування та Рамкову конвенцію про захист національних меншин; конвенцію про взаємну допомогу у кримінальних справах. Прийнято десятки нових законодавчих актів, зокрема нову Конституцію України, Закон України «Про політичні партії», Цивільний, Цивільно-процесуальний, Кримінальний, Бюджетний, Митний, Податковий, Повітряний, Кримінально-процесуальний кодекси тощо.

Починаючи з 1990-х років відбувається адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу [1, с.458]. Цей процес обумовлений Угодою про партнерство і співпрацю між Україною та Європейськими співтовариствами та їх державами-членами від 14 червня 1994 р. У серпні 2000 р. було створено Національну раду з питань адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затверджена Законом від 18 березня 2004р., під «адаптацією» розуміє процес приведення законів України та інших актів «у відповідність» з *acquis communautaire* (правовим надбанням Співтовариства). Таким чином, на законодавчому рівні було закріплене завдання здійснити повну інтеграцію до законодавства, судової та адміністративної практики ЄС, тобто завдання, яке виходить далеко за межі Угоди про співробітництво та інших попередніх «адаптаційних» документів, де йдеться лише про «наближення» та сполучність. Метою Загальнонаціональної програми є створення законодавчого поля для входження України до Європейського Союзу. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу визначає механізм досягнення Україною відповідності третьому Копенгагенському та Мадридському критеріям набуття членства в Європейському Союзі. Цей механізм включає адаптацію законодавства, утворення відповідних інституцій та інші додаткові заходи, необхідні для ефективного правотворення та правозастосування[5, с.48].

Пріоритетними для прийняття національних правових актів відповідно до стандартів права ЄС названі митне право, законодавство про компанії, банківське право, бухгалтерський облік компаній, податки, інтелектуальна власність, охорона праці, фінансові послуги, правила конкуренції,

державні закупівлі, охорона здоров'я та життя людей, тварин, рослин, захист прав споживачів, технічні правила і стандарти, енергетика, транспорт [3, с.630-632].

Суттєвим кроком наближення України до ЄС стало приєднання України до СОТ. Воно відбулося 5 лютого 2008р. Умовою перебування в СОТ є гармонізація законодавства із нормами і принципами СОТ.

Відповідно до принципів Ради Європи було скасовано смертну кару. Значного реформування зазнала судова та правоохоронна системи, так у 2010 році був прийнятий Закон України «Про судоустрій та статус суддів», який на якісно нових правових засадах визначив організацію судової влади та порядок здійснення правосуддя в Україні. Цим Законом було кардинально змінено основи добору суддів, їх відповідальності, а також основи діяльності судів з відправлення правосуддя в межах усіх юрисдикцій. За процесом підготовки проекту цього Закону здійснювала нагляд Європейська Комісія «За демократію через право» (Венеціанська Комісія).

Інтеграція України до Європейського Союзу і членство в ЄС відповідно є одним із основних зовнішньополітичних пріоритетів та стратегічних цілей нашої держави. Зокрема, відповідно до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 року, а саме ст.11 ч.2 п.12 встановлено, що серед основних засад внутрішньої і зовнішньої політики нашої держави є «забезпечення інтеграції України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі». Одним із головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію й знання, мати до них вільний доступ, користуватися й обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному і особистому розвитку та підвищуючи якість життя. Це визначено Законом України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 рр».

У розвитку правової системи в умовах глобалізації найприйнятнішими є гармонійне поєднання національного та міжнародного. Поряд із включенням України у світові глобалізаційні процеси, для України є актуальним відродження багатовікових правових традицій, культури, що були штучно знецінені у ХХ столітті.

Список використаних джерел:

1. Бехруз Х. Сравнительное правоведение : учебник для вузов. – О.: Фенікс; М.: ТрансЛит, 2011. – 479с.
2. Леже Р. Великие правовые системы современности: сравнительно-правовой подход/ Раймон Леже; пер. с фр. [Грядов А.В.]. – 3-е изд., перераб. – М.:Волтерс Клувер, 2011. – 529с.
3. Марченко М.Н. Правовая система Европейского Союза: монография/ М.Н.Марченко, Е.М.Дерябина. – М.: Норма: ИНФРА-М, 2012. – 700с.
4. Правова система України: історія, стан та перспективи : У 5-ті т. –Т.1: Методологічні та історико-теоретичні проблеми формування і розвитку правової системи України/ За заг. ред. М.В.Цвіка, О.В.Петришина. – Х.: Право, 2008. –728с.
5. Порівняльне правознавство: підручник/ С.П.Погребняк, Д.В.Лук'янов та ін.; за заг. ред. О.В.Петришина. – Х.: Право, 2012. – 262с.